Virtual Community Education

May 26, 2021 10:00AM - 11:00 AM Zoom | Karen Interpretation Available!

Teen Driving and What is Insurance?

Presented by:

Lisanne Divine, The Center, Traffic Safety Coordinator Gary Berkowitz, State Farm

The Center | 201 Bleecker Street | Utica, NY 13501

Overview Parents Guide to Graduated License

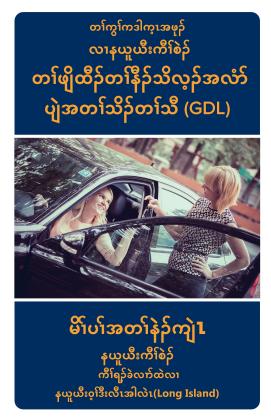

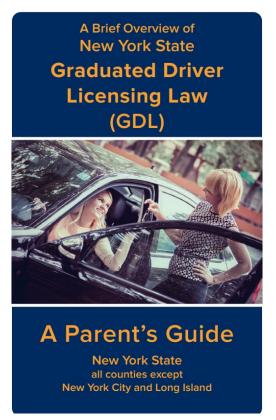

Designed by: Lisanne Divine, The Center, Multi Cultural Traffic Safety Program

Overview of What parents and teens need to know about the graduated licensing law

You can read about the graduated licensing law on The Center's Website.

- The Center Of Utica Multilingual Materials | The Center (thecenterutica.org)
- It is available in Arabic, Burmese, Karen, Russian and English
- More information can be found on the at <u>New York DMV | The</u> <u>Graduated License Law and Restrictions for Drivers under 18 (ny.gov)</u>
- It is very important that both teens and parents understand the rules about teen driving .

- Because of in experience young drivers are more likely to crash.
- This NYS GDL law saves lives by helping teens gradually build safe driving skills and experience.
- 80% decrease in crashes for 16
  & 17 yr olds.
- As a parent you get to be a good role model for your children.

တာ်မၤနီဉ်: တာ်နဲဉ်ကျွဲဆုံးဟဲ့ဉ်လီးတာ်ကွာ်ကဒါကဲ့၊အဖုဉ်ဘဉ်ဃး GDLနှဉ်လီး. တာ်အဂ့ာ် အကျိုးအဂၤအင်္ဂါ, မိုါပါတဖဉ်ကြားလဲးကွာ်DMV ဟိုယဲးသန့ဖဲ DMV.ny.gov နှဉ်လီး.

> ဖဲတချုးနဖိနီဉ်သိလ္**ဉ်အခါ,** တၢ်တနီးအိဉ်ဝဲလၢသုခံဂၤကဘဉ်သ့ဉ်ညါဝဲနှဉ်လီး.

တာ်ကစီဉ်လၢအအၢ- ခ်ီဖျိလ၊တၢ်လဲးခ်ီဖျိစုးအဃိ, ပှးသးစာ်တဖဉ်မၤဘဉ်တိၢ်ဘဉ်ထံးသိ လှဉ်သူဝဲနှဉ်လီၤ.

ပှၤနိုဉ်သိလ့ဉ်လၢအသးစါတဖဉ်ကဲထိဉ်တါ်ဘဉ်တိါဘဉ်ထီးအါန့ါ်သးနံဉ်ကရူါ်အဂၤ တဖဉ်နှဉ် လီး. တါဘဉ်တိါဘဉ်ထီးတဖဉ်လၢပဉ်ဃုာ်ဒီးပှၤသးစါတဖဉ်အါတက္ခါမွှါတါလီးဘဉ်ယိဉ် နှဉ်လီး. တါနိုဉ်သိလ့ဉ်အခ်ီဉ်ထီးတနံဉ်လၢတအိဉ်ဒီးပှၤသးပှါအတါကျွာ်ထွဲဘဉ်နှဉ် လီးဘဉ်ယိဉ် ခီဖြုတါလဲးခီဖြုစုးအဃိနှဉ်လီး.

တာ်ကစီဉ်လၢအဂ္.- တာ်ဖျိထီဉ်တာ်နိုဉ်သိလ့ဉ်လာံပျဲတာ်သိဉ်တာ်သီမၤစားတာ်အိဉ် မူတဖဉ်နဉ်လီး.

တာ်ဘဉ်တိါ်ဘဉ်ထံးတဖဉ်ဘဉ်တါ်တြီအီၤသ့ဝဲလီၤ. နယူယီးကီၢိစ်ဉ်(NY)တာ်ဖိုထီဉ်တာ်နိုဉ်သိ လှဉ်လာ်ပျဲ(GDL)တါသိဉ်တါ်သီအံၤ ဘဉ်တါမၤအီၤဒ်သီးကတြီတါ်ဘဉ်တိါ်ဘဉ်ထံးခ်ီဖိုတါ်မၤ စၢၤသးစါတဖဉ်ကဒူးအိဉ်ထီဉ်အတါ်သူတါ်ဘဉ်တစ်းဘဉ်တစ်းလၢအိဉ်ဒီးတာ်ပူးဖျဲး ဒီးဒိုးန့ါ်တါ် နှီဉ်သိလှဉ်အတါ်လဲၤခ်ီဖိုု နှဉ်လီၤ. နလိဉ်ဘဉ်တါ်အှဉ်သးဧါ?

NYS GDLတၢ်သိဉ်တၢ်သီအံး အမူဒါအိဉ်ဝဲလၢကမၤစှၤလီးတၢ်ဘဉ်တိၢ်ဘဉ်ထံး 80% မျးကယၤလ၊ ပှၤနိဉ်သိလ္ဉာ်လၢသးနံဉ်အိဉ် ၁၆ ဒီး ၁၇နံဉ်သဉ်တဖဉ်နှဉ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ် အိဉ်ဝဲတမံးလ၊တၢ်ဖိဉ်ဃံးတၢ်ကိုးမံၤဒဲးလ၊တၢ်သိဉ်တၢ်သီအပူၤ (တၢ်ဟ်ပနီဉ်ပှၤလဲၤ တၢ်ဖြဲအနီဉ်ဂံၢ်, တၢ်တြီတၢ်ဟး, တၢ်အဂၤ.)

တၢ်ဃှသူ့ဉ်ညါမၤလိတၢ်ဟ်ဖျါဝဲလၢ တၢ်မၤရဲဉ်ကျွဲးခိုဉ်သူ့ဉ်တဖဉ်အံးဂူးဝဲနှဉ်လီၤ.

ဒ်သီးနဖိလၢအနီဉ်သိလှဉ်ကအိဉ်ဒီးတၢ်ပူးဖျဲးအင်္ဂါနမၤသ့တၢ်မနုၤလဲဉ်?

ဖဲနဖိအို််လ၊ပုၤနိုဉ်သိလ္ဝာ်အလိၢ်အခါ, နမ္ါတၢ်အါန့်၊ပုၤလဲၤတၢဖိတဂၤန္ဉ်လီၤ. နမ္ါပုၤနိုဉ်ဂံ၊ ၁ တဂၤလာအို််င်္ခ်ီးတာ်လုုံဘာစိကမ်ဳိးလာနဖိလာအနီဉ်သိလ္ဉာ်အဖီခို််ာလီး. စူးကါတၢ်နှဲဉ်ကျွဲအံးဒ် သီးကအို်ဝို်းတာ်ညီနုုံဒီးတာ်သို်တာသီလာနမၤစာၤနဖိလာအနီဉ်သိလ္ဉာ်လာတာ်ဒူးနဲှင်ကျွဲတဖဉ် ဒီးတာမၤအကျိုၤအကျွဲလာကဒိုးနှုုံဘဉ်လာပျုံလာကနီဉ်သိလှဉ်တဂၤအင်္ဂါနှဉ်လီၤ.

3 phases of licensing

1. Junior permit – minimum age 16yrs Pass written test, supervised driving

2. Junior License – allows for some unsupervised driving with curfew and passenger restrictions.

3. Unrestricted Driver Licenseminimum age is 18 years old

တၢိန်ဉ်ကျဲအံးကွဲးဖျါထီဉ် GDLအတၢ်ဖီဉ်ဃံးတဖဉ်လၢသးစၢ်တၢ်နီဉ်လိသိလ့ဉ်တၢ်ဟ့ဉ်အ ခွဲးဒီးသးစၢ်လၢ အဖီဉ်ဃာ်လံာ်ပျဲတဖဉ်လၢအနီဉ်သိလ့ဉ်ဖဲနယူယီးကလံးစိးတခီ(ကီၢ်ရဉ့်ခဲ လက်လၢတပဉ်ဃှာ်ဒီးနယူယီးဝ့၊်ဒီးLong Island)ဘဉ်.

တြို့စည်းတဖဉ်အိုဉ်ဝဲလျတြ်လိုလျနှဖိနှိဉ်သိလှဉ်, တမှုါတြ်လိုလျနအိဉ်ဘဉ်.

တါနိုဉ်သိလှဉ်လာ်ပျဲအတါမၤပတီါတဖဉ်

တါ်နီဉ်သိလ့ဉ်လာပျဲအတၢ်မၤပတီ၊်အိဉ်ဝဲသၢပတီ၊်လၢသးစၢ်ပုၤနီဉ်သိလ့ဉ်တဖဉ်အဂ်ီ၊-

- သးနံဉ်အစုၤကတၢโမ့ၢ်ဝဲ ၁၆နံဉ်လီၤ.
- လိဉ်လၢကဘဉ်ဖြုတၢိဳက္ခဲးအတၢိဒိးစဲးနှဉ်လီၤ.
- ကဘဉ်အိဉ်ဒီးမြိုပါအတာ်ကျွာ်ထွဲဖဲတာြနီဉ်သိ လှဉ်အခါနဉ်လီး.
- ကွစ်လော်ကဘျုံးပၤ ၃ လာတါဂ့ါအဂၤ အင်္ဂါတက်.

တါနိုဉ်သိလှဉ်လၢ တအိဉ်ဒီးတါဖြဉ်ဃုံး/ တါနိုဉ်သိလှဉ်ယီါ်လံာ်ပျဲ

- သးနံဉ်အစုၤကတၢါ်မ့ာ်ဝဲ ၁၈နံဉ်, မ့တမ့ာ် ၁၇နံဉ်ဒီး ပှၤနီဉ်သိလ္ဉာ်အတၢ်ကူဉ်ဘဉ်ကူဉ်သ့နဉ်လီၤ.
- တါ်အီးမှါဝဲလာပြုလာတအိုင်ခီးတာဖြင်္ဂယံးတ ဘုဉ်(တဘဉ်ထွဲဒီး GDL တၢ်ဖီဉ်ဃံးတဖဉ်ဘဉ်) နဉ်လီၤ.
- ကွဲဂ်ဖဲလာ်ကဘျုံးပၤ ၉ လာတဂ်္ဂါအဂၤ အင်္ဂါတက္ခု်.

ပျဲ(လ၊တၢ်ဖိဉ်ဃံးအီး)

- ဟ္နာ်အခွဲးလ၊တၢ်နီဉ်သိလ္နာ်လ၊ တအိဉ်ဒီးသးပှာ်အတာ်ကွာ်ထွဲလ၊ အအိဉ်ဒီးတာ်တြီတာ်ဟးဒီးတာ် ဟ်ပနီဉ်ပုၤလဲၤတၢ်ဖိအနီဉ်ဂံာ်
- ကွါဖြဲလိုာ်ကဘျုံးပၤ ၅ လၢ
   တာဂြါအဂၤအဂြီတက္ခု.

Phase One

16 yrs old

Proof of identification

Study

complete an application

Pass written test and eye test

Supervised driving with a licensed driver over 21yrs old Practice driving for at least 50 hours with at least 15 hours after sunset.

တၢ်မၤအပတိၢ် ၁- သးစၢ်တၢိနိဉ်လိသိလှဉ်တၢ်ဟွဉ်အခွဲး

တာ်အံးမှာ်တာ်မာလိအပတိာ်နဉ်လီး. တာ်အံးဟုဉ်ပုံးနှီဉ်သိလှဉ်သးစာ်တဖဉ်အခွဲးလာကမာ လိတာ်နှီဉ်သိလှဉ်အခ်ီဉ်ထံးခ်ီဉ်ဘိ ခီဖိုတာ်နှီဉ်သိလှဉ်လာအဘဉ်တာ်ဖိဉ်ဃံးအီးနှဉ်လီး.

လာကပတံထီဉ်သးစါ်တါနိုဉ်လိသိလှဉ်တါ်ဟုဉ်အခွဲးအင်္ဂါ နဖိကဘဉ်အိဉ်ဒီး-

- အစုၤကတၢၢ် ၁၆နံဉ်လီၤ.
- အိဉ်ဒီးနီါ်ကစါ်တုပ်ပ်ဖျါလာအှဉ်သး(အဒိ, လာ်ဟးကီါ, ပုၤဂူါဝီတါ်ဘုံဉ်တါ်ဘာခး)ဒီး က ဘဉ်ဟဲစိာ်ဆူတၢ်ဒိုးစဲအခါနှဉ်လီၤ.
- မၤလိနယူယီးကိၢ်စဉ်တၢ်နိဉ်သိလှဉ်လံာ်တၢနဲဉ်ကျဲ(လံာတၢ် နဲဉ်ကျဲအဒိလာဘဉ်တၢ်စကျုံးအီးတဖဉ်ဘဉ်တၢိဒိုးနှုံအီးသွဖဲ DMV၀ဲးလီးလာလီးကဝီးပူးonlineအဲဒိတဖဉ်ဘဉ်တာမ်းနှာ်အီးသဲ့ဖဲ http://dmv. ny.gov/driver-license/drivers-manual-practice-tests နှဉ်လီၤ.)
- မၤပုဲၤလိာ်ပတံတဘာ့ဉ်အံၤ(DMV form MV-44)တက္ခါ.
- ဖြိုထီဉ်တၢ်ကွဲးအတာ်ဒိုးစဲးဒီးမဲာ်ချံအတၢ်ဒိုးစဲးတဖဉ်တကွာ်.

တာ်ဂ့ာ်အဂၤလာဘဉ်ဃးဒီးတာ်ဒိုးနှုံဘဉ်သးစာ်တာ်ဟုဉ်ခွဲး, တာ်ဒိုးစဲး, လော်ပတံ, ဒီးအပ္ဝာဖဉ်အဂ်ီ၊, လဲးဆူ NYS DMVအဟ်ယဲးသန့်ဖိ

http://dmv.ny.gov/driver-license/get-learner-permit

ဟ်လီးနဖိလ၊တၢ်ကဲထီဉ်လိဉ်ထီဉ်အဂ်ီးတက္ခုံ.

တချုးနဖိလဲ၊ထီဉ်နီဉ်သိလ့ဉ်လ၊ကျဲဖီခိဉ်အခါ, ဆ္ဉာ်နီဉ်တပူးယီဒီးဒူးအိဉ်ထီဉ်တၢ်နီဉ်သိ လ့ဉ် အတာ်အာဉ်လီးအလီးလ၊ကဒူးအိဉ်ထီဉ်တၢ်နီဉ်သိလ့ဉ်အတာ်ဟ်သူဉ်ဟ်သးလ၊အပူးဖျဲး, တာ် သိဉ်တၢ်သီတဖဉ်, ဒီးတၢ်ကဲထီဉ်ဟ်ထွဲတာ်တဖဉ်လ၊တာ်မ၊ကမဉ်အဝဲသ့ဉ် အဃိန္ဉာ်လီ၊. တာ် အာဉ်လီးအီလီးအဒိတမံးအဂ်ီ၊, လဲ၊ဆူ

www.safeny.ny.gov/SRO-Toolkit/contract.html

ခဲ့အံုးတၢိနိုဉ်သိလှဉ်တၢ်မၢလိထံသးစးထိဉ်လံုး.

hours

တာ်တမံးလာအကါဒိဉ်ကတာ်လာတာ်ဒုးကဲထီဉ်ပုၢနိုဉ်သိလ္ဉ် လၢအပူးဖျဲးမ့်ၢဝဲ တၢမၤလိထံသးနှဉ်လီၤ. တချးလၢနဖိ ဟုံးနှါ်အဝိုသူဉ်အတၢ်ဒိုးစုံးလၫကျွဲဖီခိဉ်အခါ, အဝဲသုဉ် ကဘဉ်မၤဝံၤ အစုၤကတၢ်၊ နဉ်ရံဉ် ၅ဝ တၢ်နီဉ်သိလှဉ် လၢအိဉ်ဒီးမိၢ်ပါအတါကျွဲထွဲလြဲသည်တါဟုဉ်တါအဉ် ကီး, ဒီး လိဉ်ဘဉ် ၁၅နဉ်ရံဉ်လာမုၢ လီးနာ်ဝံးအလီးခံနှဉ်လီး. စူးကါ 🖠

တါနီဉ်သိလ္ဉာ်တါမၤလိထံသးအတါကွးနီဉ်ဒ်သိးကကွါကဒါက္၊နဉ် ရံဉ်လၢနၤဒီး နဖိနီဉ်သိလ္ဉာ်ဒ်သိးသိးတပူၤဃီနဉ်လီၤ. ဘဉ်သ္ဉာ်သဉ်န ကအဲဉ်ဒီးကွဲးလီၤတါသဲ့တါဘဉ်လၢအမၤလိထံသး, တါလၢမၤသ့တ ဖဉ်, ဒီးတၢ်အသီလၢနက်ဘဉ်မ်းတဖဉ်နဉ်လီး. လံာ်ကွဲးနှီဉ်အံးအိဉ်ဖဲ NYSသးစာ်ပုၤနှီဉ်သိလ္ဉာ်ခိဉ်ဃၢၤတၢ်နှဲဉ်ကျဲအလံာ်ကဘျံးပၤ၂၅ ဖဲ -

http://www.nxtbook.com/nxtbooks/nysdmv/ teenresourceguide/#/30

ဘရ်မၤအပတ္ပါ

Junior Permit Holders drive only under supervision by a licensed driver over 21 years old. (if not a parent only drive daytime)

No front seat passengers other than supervising driver.

If don't follow rules could get fines of \$75-100

Jail: maximum of 15 days

သးစါတါနီဉ်လိသိလှဉ်တါဟုဉ်အခွဲးအတါဖိဉ်ဃံးတါတဖဉ် နယူယီးကလံ၊စီးတခ်ီ

တၢ်ဖီးတၢ်မၤလၢအဘဉ်တၢ်ဟ့ဉ်အီၤအခွဲး = 🎺 တၢ်ဖီးတၢ်မၤလၢတဘဉ်တၢ်ဟ့ဉ်အီၤအခွဲး = 🗶

မု ၊်ဆါ		ဗုါနာခီ
5am-9pm		9pm-5am
ပုၤလၢအအိဉ်ဒီးသးစါ တါနိုဉ်လိသိလှဉ်တါဟုဉ် အခွဲးကဘဉ်နိုဉ်သိလှဉ် လ၊တါကွါထွဲအ ဖီလာ်နှဉ်လီၤ.	ဘဉ်အိဉ်လၢ ပှၤ ၂၁နံဉ်ဆူအဖီခိဉ်အ တာ်ကျွာ်ထွဲအဖီလာ်, ပှၤအိဉ်ဒီး NYSလာ်ပျဲ	ဘဉ်အိဉ်လၢပှၤ ၂၁နံဉ်ဆူအဖီခိဉ် အတာ်ကျွာ်ထွဲအဖီလာ်, ပှာအိုဉ် ဒီး NYSလာပဲပျဲလာအမာ့ါမိါပါ, ပှာ ကျွာ်ထွဲတာ်, ပှာနီဉ်သိလာ့ဉ်တာ်ကူဉ် ဘဉ်ကူဉ်သဲ့သရဉ်/တာနိုဉ်သိလာ့ဉ် ကို့ပှာ သိဉ်လိတာ်, မှတမာ့် ပှာလာ အိဉ်ဒီးမူဒါဖဲ in loco parentis¹.

- အိဉ်ဒီး မိါပါ/ပှၤကွဲထွဲနၤဒ်ပှၤနီဉ်သိလ့ဉ်လၢအကွါထွဲတါ-တါတီပြာာ်နီဉ်င်္ဂါလၢပှၤဆွဉ်နီၤ လၢအလိါခံတခီ တအိဉ်ဘဉ်. ဖဲပုၤနီဉ်သိလ့ဉ်လၢအကွါထွဲတါ တမ့၊ မိါပါ/ပှၤ်ကွါထွဲး နၤ(ထဲဒဉ်မုါဆါအတီါပူၤ)- ထဲလၢပှၤဆင်္ဉနီၤလ၊ ၂၁နံဉ်အဖီလာ်ဘဉ်တါဟင်္ဉအခွဲး, ပှၤလဲၤတါဖိမ့တမ့ါဘဉ်လ၊ဟံဉ်ဖိယ်ဖိတဂုဏ်ခါနှင့်လီၤ.
- ပှၤလဲၤတၢဖိက်းဂၤဒဲးကဘဉ်ထီထီဉ်လီၫဆ္ဍဉ်နီၤဒီးဖိသဉ်ကိးဂၤဒဲးလၢလဲၤတၢ်ကဘဉ်စူးကါ တၢိတြီဃာ်ဖိသဉ်လၢအဘဉ်နှဉ်လီၤ. တၢ်ဂ့ါတၢ်ကျိၤအဂၤဘဉ်ဃး NYS ပှၤအိဉ်ဆိးအတၢ် တြီတၢ်သိဉ်တၢ်သီ အင်္ဂါ, လဲၤဆူ www.safeny.ny.gov/sesa-ndx.htm တက္နာ်.
- ပြာလ၊အဖိုဉ်ဃာ်တာ်ဟ္ခဉ်ခွဲးလ၊ NYCအဂ်ိၢ, သိလ္ှဉ်လ၊ဘဉ်တာ်စူးကါအီးတဖဉ် ကဘဉ် အိဉ်ဒီးတာ်ပားဃာ်ခံမံး(နှိဉ်ပတုာ်ခံခါ)နှဉ်လီး. ကွစ် NYC GDLတာနြာ်ကျဲလ၊တာဖြဉ်ဃံး တာ်အဂၤတဖဉ်အင်္ဂါတက္စာ်. တဘဉ်နီဉ်သိလ့ဉ်လ၊တာ်လီါတဖဉ်လ၊အမ့ာ်ခရီး(Cross) ကီါရာဉ်, ဟားခဲ့ဉ်စၫဉ်(Hutchinson)ထံကိုု, စီမဲ့လ်(Saw Mill)ထံကိုု, မဲ့တမ့ာ် တာ်ကီနူး (Taconic)ကီါစ်ဉ်ကျဲမုာ်ဖဴးဒိဉ်တဖဉ်, ကျဲတဘိဘိလ၊အိဉ်လ၊ NYCဖီကရာ်ပူး, တိၤတဖဉ် မဲ့တမ့ာ် ဟီဉ်လာ်ကျဲလ၊အအိဉ်လ၊ ထရဲဉ်ဘိဉ်ရီး(Tri-borough)တိးဒီးဟီဉ်လာ်ကျဲပှာနှစ် နှုံ့ကမီးတာ်ပ၊အဖီလာ်တဖဉ်နဉ်လီး.
- ားစုံတြေနီဉ်လိသိလှဉ်တြေဟည်အခွဲးလာသိလှဉ်ယီါ်လာပြဲ၊-ပှာနီဉ်သိလှဉ်လာအကွာ်ထွဲတာ ကဘဉ်အိဉ်ဒီး တြနီဉ်သိလှဉ်လာပြဲလာအိဉ်ဒီးတြေအခွဲးလာကနီဉ်သိလှဉ်လာအပတီဒ်သိႏ် လိာသးလာနဖိ နီဉ်အသီး, ဒီးကဘဉ်မ႑တြအားထွဲကျွတ်ခွဲအညီနှုံဒီးပာဆှာတြဲဖွဲတမ်းလာ လွှုံပူတပူအတီးပူ၊နဉ်လီၤ. ပှာလဲၤတြိဖိထဲလာပှာလာအဉ်ဝဲဒီးသိလှဉ်ယီါ်လာပြုလာအဖိး လိာသးဒီးသဲစႏ, ဒီးတြီစဉ် ဃုံးတအိဉ်ဘဉ်နဉ်လီၤ.

တာ်ဟူဉ်တာ်ကမဉ်တဖဉ်- တာ်စဉ်ညီဉ်အီဉ်လီး \$75-\$300 ဃိာ်-အါကတၢ်၁၅သီ

Phase 2 (Junior License)

- Junior permit for min of 6 months
- 5 hour pre licensing course
- Completed 50hrs supervised driving
- Parents fill out supervised driving certification form
- Pass Road Test

ဒ်သီးကလဲၤဆူတၢ်မၤအပတီၢ ၂(သးစၢ်တၢိနီဉ်သိလ္ဉ်ာလာပျဲ)အဂ်ီ၊ နဖိကြားအိဉ်ဒီး-

- တၢ်ဟံးဃာ်သးစၢ်တၢ်ဟ့ဉ်ခွဲးအစုၤကတၢၢ်ဃုလါနဉ်လီၤ.
- ဒီးန့ၢ် တချုးလာပြဲုတၢ်မၤလိ မ့တမ့ၢ် ပူးနိုဉ်သိလှဉ်တၢ်ကူဉ်ဘဉ်ကူဉ်သ့တၢ်မၤလိ(တၢ် ကိုးအီးစုာ်ကီးလၢ "၅ နဉ်ရံဉ်တၢ်မၤလိ"န္ဉာ်လီၤ.
- မၤဝံၤ အစုၤကတၢၢ နဉ်ရံဉ်၅ဝ တါနီဉ်သိလ္ဦလၤအိဉ်ဒီးမိါပါအတါကွါထွဲလၢဘဉ် တါဟ္ဉ်တါအှဉ် ကီၤ, ဒီး လိဉ်ဘဉ် ၁၅နဉ်ရံဉ်လၢမုါလီၤနာ်ဝံၤအလီါခံ, တချူးလၢအ ဒီးနှါ့ဘဉ်တါဒီးစဲးလၢကျဲဖီခိဉ်နှဉ်တက္။. (လာကွဲးနှီဉ်အံၤအိဉ်ဖဲ NYSသးစါပုၤနှီဉ်သိလ္ဉာ်ခိဉ်ဃၢၤတါနဉ်ကျဲအလာ ကဘျုံးပၤ ၂၅ ဖဲ - http://www.nxtbook.com/nxtbooks/nysdmv/
- မၤပှဲၤ DMVလာ်ပတံလၢအမ့ၢ် MV-262 တၢိနိဉ်သိလှဉ်လၢအဘဉ်တၢ်ကွၢ်ထွဲအီၤ လာ်အှဉ်သးတက္စၤ်. http://dmv.ny.gov/forms/mv262.pdf
- ရဲဉ်ကျဲၤတၢ်ဆၢကတီၢိဒီးဟံးနှုံတၢိဒိးစဲးလာကျဲဖီခိဉ်တက္စါ.

teenresourceguide/#/30)

တၢ်မၤအပတိၢ်၂- သးစၢ်တၢိနိဉ်သိလှဉ်လာ်ပျဲ

တါ်အုံးမှါတါမၤလိအပတိါနဉ်လီၤ. တါ်အုံးဟုဉ်သးစါပုးနိုဉ်သိလှဉ်တဖဉ်တါ်အခွဲးလၢကမၤ လိထံသးဒီးကမၤဂူးထီဉ်တါမၤလိလၢဒိႏနှါ်ဘဉ်ဝဲဖဲသးစါတါဟုဉ်ခွဲးတါမၤအပတိါ်အခါနဉ်လီၤ. ခွဲးယာ်အဂၤတဖဉ်စးထီဉ်သးဖဲတါ်တတီးအုံးနှဉ်လီၤ.

တာ်ဖိုဉ်ဃံးတဖဉ်လၢသးစင်္ဂလ၊အိဉ်ဒီးလာိပျဲ ဘဉ်တင်္ဂျားဖျဲဖဲတင်္နြာကျွဲ၊ အံးမှာ်တင်္ပူးဖျဲးအတင်္ သိဉ်တင်္သြီအစုးကတာဂ်လ၊နဖိကဘဉ်လူးဟိတ္ထဲနှင့်လီး. နကဘဉ်ဃုထ၊လ၊နကအိဉ်ဒီးတဖြဉ် ဃံးအဖြဲနတူဂ်ဘဉ်လ၊နဖိအံးတအိဉ်ဒီးတင်္ဂကတာ်ကတီးသးလ၊မူဒါလ၊ဘဉ်တဂ်မ၊အါထီဉ်အီး လ၊တါနိုဉ်သိလှဉ်အင်္ဂါနှဉ်လီး.

- Junior License Restrictions
- May Drive without supervision
  - School courses
  - Work
  - Other school extracurricular activities

Only one other person in car with them under 21 years old unless passengers are immediate family.

With supervising licensed driver over 21 yrs old no restrictions on number of passengers (as long as each is properly restrained.)

သးစါတါနိုဉ်သီလူဉ်လာပျိတါဖိဉ်ယီးတဖဉ် နယူယီးကလံၤစီးတခ်ီ

တာ်ဖုံးတာ်မၤလာတဘဉ်တာ်ဟုဉ်အီးအခွဲး = 🗶

- ဖဲတအိဉ်ဒီးပုၢနီဉ်သိလ္ဉာ်လၢအကျွာ်ထွဲတာ်အခါးထဲဒဉ်ပုးဆွဉ်နီးတဂၤလ၊ ၂၁နံဉ်အဖီလာ်ဘဉ် တါဟုဉ်အခွဲး, ပှာလဲးတါဖိ မှတမှါဘဉ်လာဟုဉ်ဖိဃီဖိတဂၤအခါနှင့်လီး. အိဉ်ဒီးပှားနှင့်သိလှဉ် လာအကျွာ်ထွဲတါ်းတါတြီဃာ်နီဉ်င်္ဂလ၊ ပှာဆေ့ဉ်နီးလာအလီါခံတခ်ီ တအိဉ်ဘဉ်. ပှာလာအအိဉ်တဖဉ်ကိုးဂၤဒဲးကဘဉ်အိဉ်ဒီးယီါ်ဒုက်ာ်လာအပူးဖျဲး မှတမှာ် ဖိ
- သဉ်လီါ်ဆွဉ်နီးလာအပူးဖျဲးနဉ်လီး.
- သးစါပုၤနီဉ်သိလှဉ်ယိါ်လာ်ပျဲ ပုၤနီဉ်သိလ့ဉ်လၢအကျွာ်ထွဲတၢ်လိဉ်လၢကမၤဒဉ်ထဲ တာ်ကျွ ထွဲဒ်အညီနှုံဒီးတာပြားဃာ်ပူးမှာလိုတာဖြဲဖွဲ့တာရီဦာသိလှဉ်ယီရအခါနှာ်လီး. ပုလေးတာဖြဲထဲလာ ပု၊လာအိုဉ်ဝဲဒီးသိလှဉ်ယီါ်လာပြုလာအဖိုးလိာ်သူ့အသစ်း, ဒီးတဖြင့် ယုံးတအိုဉ်ဘဉ်နဉ်လီၤ.
- တၢိနိုဉ်သိလ္ဉာ်ဖဲ NYCအပူးဒီးသးစါတၢိနိုဉ်သိလ္ဉာ်လာံပျဲဘဉ်တာ်တြီဃာ်အီးနှာ်လီး. လၢ တၢိန္ဉာ်အမဲာ်ညါ, တဘဉ်နိုဉ်သိလ္ဉာ်လ၊ကျဲတဘိဘိလ၊အိဉ်လ၊ NYCဖီကရာါ်ပူး, တိၤတ ဖဉ် မှတမျှ် ဟိဉ်လာ်ကျဲလ၊အအိဉ်လ၊ ထရဉ်ဘိဉ်ရိၤ(Tri-borough)တိုးဒီးဟိဉ်လာ်ကျဲ ပုံးနှုံစိန်းကမီးတပ်ပုံအဖီလာ, ခရီး(Cross)ကြီးရဉ်, ဟားခုံဉ်စာဉ် (Hutchinson)ထံကျို စီမှလ်(Saw Mill)ထံကျိ, မှတမှာ် တာ်ကီနူး(Taconic) ကီးစ်ဉ်ကျွဲမှာ်ဖးဒိဉ်တဖဉ်အလီးဘဉ်.

တၢ်ဟုဉ်တၢ်ကမဉ်တဖဉ်- တၢ်စဉ်ညီဉ်အီဉ်လိး \$75-\$300 ဃိာ်-အါကတၢ်၁၅သီ

ကိုတၢ်မၤလိ ^{2} = တၢ်သိဉ်လိနဲဉ်လိ, တၢ်ကူဉ်ဘဉ်ကူဉ်သွ မ့တမ့ၢ် တၢ်သိဉ်လိလၢဟွာ်တၢ်ပျဲ မ့တမ့ၢ် ဟွဉ်အခွဲးလၢ ကိုါစဉ်ကရာ မှတမျှ ဝါကျိုး, မှတမျှ တက်သိဉ်လိလာဘဉ်တာမ်းအီးလာ U.S.သုံးမှာ်တဖဉ်နှင့်လီး. တါကတ်၊ "ကို တာမြာလိ"တပည်ယှာ်ဒီးကိုတာမြာလိမ်ါပုါတာပြားတာဂြာတဖဉ်, တာလြာကွဲဒီးတာရြဲ့လာမှာ်လာသားအမှးလာတအိဉ် ဒီးတါဟွဉ်လီးတါလးတါကပီးလာအဘဉ်ဃးဒီးကိုတါမှးလိန္ဉာ်လီး.

ပုၢနီဉ်သိလှဉ်လာအကျွှတ်တွဲတ^{ြး} = ပုၢလာ၂၁နံဉ်ဒီးအဖီခြဉ်တဂၢ, အိဉ်ဒီး NYSလာပျဲ လာအမ့်၊ မိုးပါ, ပုံးကျွှံထွဲနှာ, ပုံးနှဉ်သိလွှဉ်တာ်ကျဉ်ဘဉ်ကျဉ်သွဲ့သရဉ်/တါနိုဉ်သိလွှဉ်ကိုပုံးသိဉ်လိတာ်, မဲ့တမွှာ် ပုံးလာအဦးမှုဒါဖဲ in loco parentis.

Suspensions & Revocations

Using any electronic device is against the law for all drivers.

- 1st conviction 120 day suspension and 5 points.
- 2nd conviction within 6 months of restoration results in revocation of at least one year for a permit and 5 points.
- Zero tolerance under 21 yrs cannot legally drive with a blood alcohol content of .02 or above (this level could occur from using mouth wash)
  - expect fees fines and revocation possible immigration problems.

တၢ်ဟ်ဆိကတီၢ်တၢ်တဖဉ်ဒီးတၢ်ထုးသံကွံာ်တၢ်တဖဉ်

တာ်သူလီမှဉ်အတာ်ပီးတာ်လီတဖဉ်ဖဲတာ်နိုဉ်သိလ္ဉာ်အခါမှာ်တာ်ထီဒါတာ်သိဉ် တာ်သီလ၊ ပှာနိုဉ်သိလ္ဉာ်ခဲလာာ်အင်္ဂါလီး.

တါဟူဉ်တါကမဉ်တဖဉ်-

တါ်စံဉ်ညီဉ်အဆိကတၢါ်လ၊တါသူလီတဲစိ မူတမှါ ဒိလာ်တါကစီဉ်တါမၤကမဉ် ကဒ်းနှါ တါဟ်ဆိကတီါသးစါတါဟူဉ်ခွဲးအသီ ၁၂၀ဒီး တါလုါသဉ်ခါပတာ်တါ သိဉ်တါသီ ၅ဘီ နှဉ်လီၤ.

တါ်စီဉ်ညီဉ်ခံမံးတမီးလ၊တါ်ဘိုဘဉ်ကူးတါ်ဟူဉ်ခွဲးဖဲဃုလါအတီါ်ပူးကဒိုးနှုံတါ် ထုးသံကွံာ်တါ်အစုးကတၢါ်တန်ဉ်လ၊တါ်ဟူဉ်ခွဲးအင်္ဂါဒီး၅မး နှဉ်လီး.

 $\overline{\mathbb{V}}$

NYS "တါဝံသးစူးတါတအိဉ်အတါသိဉ်တါသီ"အဖီလာ်, ပှးနီဉ်သိလှဉ်တဂၤ လ၊၂၁နံဉ်အဖီလာ်နီဉ်သိလှဉ်လ၊သဲစးဒီးသံးအိဉ်လ၊အသွုံးပူး .ဝ၂ မှတမ့်၊ အါ နေ့ါတါအီး (တါအပတီါအီးကဲထီဉ်သးသုခ်ီဖျိတါသူတါသုထးခိဉ် မှတမ့်၊ တါ ကူးကသံဉ်ထံ)တသွဉ်ဘဉ်.

တါဟူဉ်တါကမဉ်ဖဉ်-

တ်ုဟ်ဆိကတ်ုလ်ာပျဲ ၆လါ, \$125 ထံဖိက်ိုဖိတ်ဟုဉ်တက်မဉ်, ဒီး \$100လ၊ တုံဟ်ဆိကတို်အတုမ်းကတာကြွာ်အပူးနဉ်လီး.

တါမးကမဉ်သဲစးအဂၤကအိဉ်ဒီးတါထုးသံကွာ်သးစါတါဟူဉ်ခွဲး အစုးကတၢါတ နံဉ် မှတမှု၊ တုးလ၊သးနံဉ်အိဉ်၂၁(တါလ၊အယံာ်အါဝဲတမံးမံး), ဃုာ်ဒီး \$125 ထံဖိက်ိါဖိတါဟုဉ်တါကမဉ်, ဒီး \$100လ၊တါအပူးလ၊တါပတံထီဉ်ကဒါကူးတါ ဟုဉ်ခွဲးနှဉ်လီး.

Parents can monitor teen driving by enrolling in TEENS program.

Will require you to access the internet.

Parents control the keys to a vehicle.

And if think child is not being responsible parents can cancel the teen's permit or junior license.

အဝဲသူဉ်မှု၊်အိဉ်ဒီးတ၊်မၤကမဉ်သဲစးအါနှုံတမံးနှဉ် တ၊်မနှၤတဖဉ်ကကဲထီဉ်လဲဉ်?

နဖိသးစါတါဟုဉ်ခွဲး မှတမှါ လာပျဲကဘဉ်တါဟ်ဆိကတီါ်အီး အသီ၆ဝဖဲအဝဲသုဉ်ဘဉ် တါစဉ်ညီဉ်အီးလာတါမာကမဉ်တါ်ခံမီးလာအဝဲသုဉ်အိဉ်ဒီးသးစါတါဟုဉ်ခွဲး မှတမှါ လာ ပျဲအခါနှဉ်လီး.

အဝဲသ့ဉ်အလာပျုံတဖဉ်ကဘဉ်တာ်ဟ်ဆိကတီါ်အီး အသိ၆ဝဖဲအဝဲသ့ဉ်ဘဉ်တါစံဉ်ညီဉ် အီးဒီး"သိလှဉ်တါလဲးတါကားတာမေးကမဉ်လာအဒိဉ်"(ထီဘိအိဉ်ဒီးတါစိတ်ထီဉ်သာမးဒီး အဖီခိဉ်), ဒ်သီးနီဉ်သိလှဉ်ချ့ မှတမှါ ဒိက္ပဲးတါကစီဉ်ဖဲတါနီဉ်သိလှဉ်အခါနှဉ်လီး. ဖဲတါ ဟ်ဆိကတီါဝံးအလီါခံ, နဖိလာအမှါသးစါပုးနီဉ်သိလှဉ်အံးဘဉ်တါစံဉ်ညီဉ်အီးလာ၆လါ အတီါပူးလာတါမေးကမဉ်သိလှဉ်တါလဲးတါကားအတါသိဉ်တါသီတမံး မှတမှါ တါမေး ကမဉ်အဂးခံမံး, အဝဲသ့ဉ်သးစါတါဟ့ဉ်ခွဲး မှတမှါ လာပျဲအံးကဘဉ်တါထုးသံကွာ်အီး အသိ၆ဝနဉ်လီး.

ဖဲလံာ်ပျဲတဘုဉ်ဘဉ်တၢ်ဟ်ဆိကတီ၊်အီးအခါ, နဖိနီဉ်သိလှဉ်အသီတဘျီကသွဖဲတၢ်ဟ် ဆိကတီ၊်ဝံးအလီ၊်ခံနှဉ်လီး. ဖဲလံာ်ပျဲတဘုဉ်အံးဘဉ်တၢ်ထုးသံကွှာ်အီးအခါ, တါ်အံးတ လီးမါ်ကွွာ်ဝဲနီါ်နီါ်ဘဉ်, ဒီးနဖိကဘဉ်ကူးစးထီဉ်လးအခီဉ်ထံးဒီးပတံတၢ်လ၊လံာ်ပျဲအဂ်ီ၊ ဖဲ အသီ60 ဝံးအလီ၊်ခံနှဉ်လီး.

ကျွာ်ထံသမံသမ်းနဖိအတၢ်နီဉ်သိလ့ဉ်တက္။်.

ဆဲးလီးမံးလၫသးစၢ်အတၢ်ရဲဉ်တၢ်ကျဲၤဒီး NYS DMV - နကဒိးနှ႞ဘဉ်တၢ်ဘိးဘဉ်သှဉ် ညါဖဲတၢ်လီးဆီအဆၢကတီၫ်တဖဉ်(လဲးမး, သိလ့ဉ်တၢ်လဲၤတၢ်က္၊တၢ်မၤကမဉ်အတၢ်စံဉ် ညီဉ်, တၢ်ဟ်ဆိကတီၢ်ပုၢနီဉ်သိလ့ဉ်လံာ်ပျဲ, ဒီးတၢ်ဘဉ်ဒိလၢကဲထီဉ်သးတဖဉ်)ဘဉ်တၢ်မၤ အါထီဉ်အီၤဖဲနဖိတၢ်နီဉ်သိလ့ဉ်အလံာ်ကွဲးနီဉ်နှဉ်လီၤ.

http://dmv.ny.gov/dmv-records/monitor-my-teen-driver-teens

နကဘဉ်ပၢဆှၢရဲဉ်ကျဲၤနီဉ်တ်ခံတဖဉ်နှဉ်လီၤ.

ဒ်မိုးပါ မ့တမ့်၊ ပှာကွစ်ထွဲတာ်လာအာဉ်လီးဟုဉ်အခွဲး လာတါထုးထီဉ်ဟုဉ်သးစါတါဟုဉ်ခွဲး မ့တမ့်၊ လိာ ပျဲဆူနဖိအသိး, နအိဉ်ဒီးတါခွဲးတါယာ်လာကထူး သံကွာ်နဖိအတါဟုဉ်ခွဲး မ့တမ့်၊ သးစဉ်တါနီဉ်သိ

လှဉ်လာပြဲဖဲနတူရ်ဘဉ်လာအဝဲသဲ့တကြားနီဉ်သိလှဉ်အခါနဉ်လီၤ. မၤပှဲၤ DMVအလာ်ပတံ MV-1W(တရ်ဆိကတီဂ်ကွာ်တရ်အျဉ်လီၤဟုဉ်အခွဲး)ဒီဟုဉ်ထီဉ်တရ်အံးဆူ DMVအို၌တက္၍.

http://dmv.ny.gov/forms/mv1w.pdf

Will be mailed to junior license holders on their 18th birthday.

If take a driver education course a can apply for full license at 17 – and will still have to follow GDL restrictions.

Safe driving takes practice.

တၢ်မၤအပတီၢ် ၃- လာ်ပျဲလၢတအိဉ်ဒီးတၢဖြဉ်ဃံး

လံာပျဲအလ၊အပှဲးလ၊တအိုဉ်ဒီးတၢဖြိဉ်ဃံးတဘ္စဉ်အံးကဘဉ်တာ်ဆု၊အီးဒီးလာံပရ၊ ဆူပုးကိုးဂးဒဲးလ၊အိုဉ်ဒီးသးစါ်တါ်နိုဉ်သိလှဉ်လာံပျဲဖဲအဝဲသ့ဉ်အိုဉ်ဖျဲဉ်မု၊်နှံး ၁၈နံဉ်ဝံး အလီ၊်ခံနှဉ်လီး. လာံပျဲလ၊တအိုဉ်ဒီးတါဖြဉ်ဃံးတဖဉ်အံးဒ်သီးလာ်အသးလ၊ပုးသး ပှာ်အလာံပျဲဒီးဟ္စဉ်နဖိတါ်အခွဲးအယာ်တဖဉ်လ၊ကနီဉ်သိလ္စဉ်ဖဲတါလီ၊ခဲလာာ်လ၊ NYSအပူးလ၊တအိုဉ်ဒီး တါ်တြီတါ်ဟး မှတမှု ပုံးဆုဉ်နီးအတါ်ဟ်ပနီဉ်တဖဉ်နှဉ်လီး.

သးစၤ်လၢအဟုံးနှ႞ပုၤနီဉ်သိလ့ဉ်တၢ်ကူဉ်ဘဉ်ကူဉ်သ့တၢ်မၤလိတဖဉ်-

နဖိပတံထီဉ်အဝဲသွဉ်အလာ်ပျဲအလာအပှဲးသွဖဲသးနှံဉ် ၁၇နံဉ်ဖဲအဝဲသွဉ်ဒီးနှစ်ဘဉ် ကိုဖိ လာ်အုဉ်သးလာတဂ်လာထီဉ်ပှဲးအဂ်ီ၊(DMV form MV-285)လာပှားနှီဉ်သိလှဉ်တစ်ကူဉ် ဘဉ်ကူဉ်သွတစ်မလ်လာဘဉ်တစ်ဟွဉ်အခွဲးနှဉ်လီး. ဖဲန ၁၇နံဉ်ပှာနီဉ်သိလှဉ်ဖ်ျထီဉ်အတစ် ဒီးစဲးလာကျဲဖီခိဉ်ဒီးဟွဉ်လီး MV-285ဆူDMVအခါ အဝဲသွဉ်ကဒီးနှစ်ဘင်္ကတ်ပျဲလာတ အဉ်ဒီးတစ်ဖိဉ်ဃံးတဖဉ်နှဉ်လီး. ဖဲနဖိတဟွဉ်လီးအဝဲသွဉ် MV-285လာပ်ပတံနှဉ်, အဝဲ သွဉ်ကဘဉ်တစ်ဆိကမိဉ်အီးဒီး ပှာအိဉ်ဒီးသးစစ်တစ်နှိုသိလွဉ်လာပျဲဒီးကဘဉ်လူးဟိတ်ွဲ GDLတစ်ဖိဉ်ဃံးတဖဉ်နဉ်လီး.

တၢိနီဉ်သိလ္ဉ်လၢအပူးဖျဲအိဉ်ဒီတၢ်မၤလိသ့ထိဉ်သးနှဉ်လီၤ.

တၢ်ဒိုးနှါ့ဘဉ်လံာ်ပျဲလ၊တၢ်အိဉ်ဒီးတၢ်ဖြဉ်ဃံးအံးတဟ်ဖျါထီဉ်တၢ်မၤလိတၢ်နိုဉ်သိလ့ဉ် အကတၢ်ဘဉ်. တၢ်အံးယာဝဲအနှံဉ်တဖဉ်တချူးပှၤတဂၤနိုဉ်သိလ့ဉ်သ့ဂ္ဂၤဂွာဘဉ်ဘဉ်နှဉ့် လီး. သးစါတဖဉ်ကသွဉ်ညါပှၤလ၊အဝဲသွဉ်အကို မ့တမ့ါ် ကိုအဂၤလ၊အသံ မ့တမ့ါ် ဘဉ်ဒိ နးနးကျုံးကျုံးလ၊သိလ့ဉ်တၢ်ဘဉ်တိၢ်ဘဉ်ထံးတဖဉ်နှဉ်လီး. အဝဲသ့ဉ်အိဉ်ဒီးတၢ်ဘဉ်ယိဉ် အါန့ာ်ပှၤထံဖိက်ီးဖိအနှီဉ်ဂံာ်လ၊အညီနုာ်နှဉ်လီး. သဆဉ်ထီဉ်အဝဲသွဉ်အခံလ၊ကမၤလိဒီးမၤ လိသ့ထီဉ်သးလ၊တာ်ဟ်သူဉ်ဟ်သးလ၊တာါနိုဉ်သိလွဉ်လ၊အိဉ်ဒီးတာ်ပူးဖျုံးအင်္ဂါတက္စာါ.

• Practice, Practice, Practice.

Follow the rules and restriction

တၢ်ဂ့ၢ်လၢအကါဒိဉ်တဖဉ်

သးစၤတနီ်ဉ်လိသိလှဉ်တၤ်ဟုဉ်အခွဲး

- မၤလိထံသး, မၤလိထံသး, မၤလိထံသးတက္၍.
- နီဉ်သိလ္ဉ်သဲ့ဝဲဒဉ်လ၊ပုၤနီဉ်သိလ္ဉ်လ၊အကျွာ်ထွဲတာ်နှဉ်လီၤ.
- ကဘဉ်အိဉ်ခိုးအစုးကတၢ်ဃုလါတချုးတါ်ဟုံးနှုံဘဉ် တာဒိုးစဲးလာကျဲဖီခိဉ်နှဉ်လီး.
- ဖဲတၢိနီဉ်သိလ္ဉ်လၢနယူယီးဝ့ၢ်ပူးအခါ, သိလ္ဉ်ာကဘဉ်အိဉ်ဒီးနီဉ်ပတုာ်ခံခါ နှဉ်လီး.
- ကဘဉ်ဖြီထီဉ်ကျဲဖီခိဉ်အတါဒိုးစဲးဒ်သီးကန့်္၊ဘဉ်သးစါတါနိုဉ်သိလ္ဉ်လာပျဲ နဉ်လီး.
- ကျွစ်လော်ကဘျုံးပၤ ၄ လၢတါဂ္ခါအဂၤအဂ်ီါတက္ခါ.

သးစါတနီန်သိလှဉ်လာ်ပျှ

- တၢိနိဉ်သိလ္ှဉ်လ၊ ဟါ ၉နဉ်ရံဉ်တု၊ ဂ်ီ၊ ၅နဉ်ရံဉ်ဘဉ်တၢ်တြီဃာ်အီ၊နှဉ်လီ၊.
- ပှာလဲးတၢိဖိအိဉ်သူ့ဒဉ်ထဲတဂၤလၢပှာအိဉ်လၢ ၂၁အဖီလာ်အင်္ဂါနဉ်လီး.
- နှိဉ်သိလှဉ်ဖဲ NYCတသှဉ်ဘဉ်.
- ကွၢ်ဖဲလာ်ကဘျုံးပၤ ၆လးတါဂ့ါအဂၤအင်္ဂါတက္၊.

တိါ်နီဉ် - တါဖိဉ်ဃံးတဖဉ်အိဉ်ဝဲလ၊တါလီါလ၊နဖိနီဉ်သိလ္ဉ်, တမ္၊တါလီါလ၊နအိဉ်ဘဉ်.

<u>The Center Of Utica Multilingual Materials | The Center (thecenterutica.org)</u>

It is available in Arabic, Burmese, Karen, Russian and English

More information can be found on the at <u>New York DMV</u> <u>The Graduated License Law and Restrictions for Drivers</u> <u>under 18 (ny.gov)</u>

It is very important that both teens and parents understand the rules about teen driving .

တါ်သံကျွစ်တဖဉ်လ၊ဘဉ်ဃးဒီးလိာ်လ၊တါ်ထုးထီဉ်ရ၊လီ၊တဖဉ် မှ တမ့ါ် ကမၤလိာ်လိာ် အဒိတဖဉ်အဂ်ီါ်, ဆဲးကျ၊-

နယူယီးကိၢ်စဲဉ်တၢ်အိဉ်ဆူဉ်အိဉ်ချ့ဝဲၤကျိၤ

ပဒိဉ်အဝဲၤကျိၤလၢတၢ်အိဉ်ဆူဉ်အိဉ်ချ့လၢဘဉ်ဃးဒီးတၢ်ဖီးတၢ် မၤဒီးတၢ်ဒီသဒၢတၢ်ဘဉ်ဒိဘဉ်ထံး လီတဲစိ- (518) 402-7900 လီပရာ- injury@health.ny.gov

တါဂ့ါတါကျိုအဂၤလ၊တါဖြဲထီဉ်ပုၤနီဉ်သိလ့ဉ်လံာ်ပျဲတါသိဉ်တါ သီအင်္ဂါ, လဲဆူ နယူယီးကိါစဲဉ်သိလ့ဉ်တဖဉ်ဝဲးကျိုး ဟ်ယဲးသန့ဖဲwww.dmv.ny.gov/youngerdriver

ဘာ်တါတွာ်မ၊စၫၤလ၊ကိါ်ဝူ၊တာ်ပ၊တါဆှာကျဲမုဒြိဉ်လ၊သိလှဉ်တဖဉ်တၢ်လဲ၊တါက္၊အ တာ်ဝူ၊ဖျဲးလ၊စ္စတာ်တ်လ၊အဘာ်တတ်တှဉ်အီၤလၢNYSဝ့အိြာ်သိလှဉ်တာ်လဲ၊တာ်က္၊အတာ် ဝူ၊ဖျဲးကမီးတာ်နဉ်လီၤ.

Translated by $\overline{\text{Tone}}$, the translation department at The Center, with permission from the New York State Department of Health.

6580 5/19

Lisanne Divine, The Center, Multi Cultural Traffic Safety Program

